

JAARVERSLAG LANDGOED DE WIERSSE BV VOOR HET JAAR 2021

ALGEMEEN & BELEID	<p>In 2021 is een herbestemmingsonderzoek afgerond. Dit onderzoek bouwt voort op het beleidsplan 2021-2026. Ter voorbereiding van een ruimer openingsplan zoals in het concept beleidsplan aangekondigd zijn in 2021 de tuinen vanaf juni tot en met september iedere donderdag geopend. Het concept beleidsplan is inmiddels verkort en na goedkeuring zal het worden gepubliceerd op de website en eventueel in druk. Als POM worden wij aangemoedigd om beleidsplannen te delen op onze website.</p>
Herbestemmingsonderzoek	<p>Augustus 2021 is het eerste herbestemmingsonderzoek voor de tuinen en bijgebouwen afgerond in samenwerking met landschapsarchitect en architect. Het onderzoek richtte zich vooral op ruimere openstelling. Het volgend herbestemmingsonderzoek bekijkt de mogelijkheden voor herbouw van bouwhuis, herinrichting bestaand bouwhuis en mogelijkheid om studenten woningen te creëren.</p>
PROVINCIE GELDERLAND	<p><u>SAN Subsidie</u> op botanisch waardevol grasland is toegekend. Begin 2021 is subsidie aangevraagd om struwelen in geschikte plekken te realiseren. Voor de plaatsing is gekeken naar de kaarten van 1834 en het huidig gebruik en landschapsinrichting.</p>
HUIS EN BIJGEBOUWEN WIERSSERALLE 5, 7, 9	<p><u>Ramen kelder</u>: Aanvraag voor nieuwe ramen is gehonoreerd door gemeente en rijksdienst en de ramen zijn in 2021 in de kelder geplaatst.</p> <p><u>Nieuwe entree</u>: Tekeningen zijn goedgekeurd door RCE en gemeente voor het plaatsen van een nieuwe deur in de oostgevel en het herstellen van de oorspronkelijke ingang in de Westgevel.</p> <p><u>Het calamiteitenplan</u> is herzien (wordt jaarlijks aangepast aan de hand van ontwikkelingen) en het Risico-Inventarisatie en Evaluatie wordt bijgehouden de website van Stigas. De jaarlijkse brandoefening met vrijwilligers en medewerkers is uitgevoerd. Contact en plannen om met de brandweer een oefening in huis te doen zijn definitief ingepland voor 2022.</p>

<p>TUIN en PARK</p>	<p><u>Laura Gatacre</u> heeft haar taak als hoofdverantwoordelijke voor de tuin overgedragen aan Mary. Laura blijft dagelijks advies geven en is dagelijks nog werkzaam in de tuinen. In de zomer nieuwsbrief 2021 is een dankbetoog aan Laura geschreven.</p> <p><u>Subsidie restauratie 'functioneel erfgoed' provincie Gelderland</u> is verleend voor de beschoeiing (1925) en het talud van de binnengracht, de Brede brug, de stuwbrug en het hekwerk naar de taxuslaan. Allen vallen binnen de Rijksmonumentale tuinen en hadden op de korte termijn groot onderhoud en restauratie nodig. De werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd.</p> <p><u>De tulpenboom</u> is nogmaals geïnspecteerd. Deze kan het beste om de 10 a 15 jaar nadere inspectie krijgen vanwege de honingzwam aantasting in de wortel aan de oostzijde. Hij is voorlopig veilig verklaard alhoewel we toch overwegen door verhoogde gevaarzetting voor het huis om hem te kappen. Hij is inmiddels 110 jaar oud en 38 meter hoog.</p> <p><u>Grotere takken en groen afval</u> wordt nu langs de boterfabriekweg geplaatst en daar opgehaald door de Vala. Zij halen het gratis op en nemen het mee naar de ForFarmers fabriek in Lochem die verwarmt op streekhout. Voor kleiner groen afval moet nog een adequate oplossing worden gevonden. Gras en blad worden tot eigen compost gemaakt.</p> <p><u>Het noordelijke gazon</u> in de rozentuin is omgezet naar bloemrijkhoiland. Dit bespaart veel maaiwerk en zorgt ook voor betere biodiversiteit. Voor 2022 is het voornemen om ook het westgazon om te vormen naar bloemrijkhoiland onder het motto, zo min mogelijk olie in de tuin. Ook is vanaf 2021 besloten om het gebruik van de bladblazer te reduceren tot een minimum.</p> <p><u>In de rozentuin</u> zijn wintergranen ingezaaid. De rozen zijn al meer dan 110 jaar oud en de grond in de rozentuin is erg uitgeput geraakt. Om de grond te herstellen zijn de rozen naar de moestuin verplaatst. In de tussentijd is gekozen voor een tijdelijke tentoonstelling van historische granen en de bijpassende akkerflora, die inmiddels zeer zeldzaam of verdwenen zijn uit ons agrarisch landschap. Gezaaid zijn de wintersoorten Sint Jans Rogge, Zwarte emmer en Badensonne spelt en zomersoorten Aalter troshaver en Grijs Brabants Zandboekweit, afkomstig van Arjan van Buren van Landgoed de Velhorst. Hij bewerkt dit jaar ook het perceel in het noord uitzicht van de tuinen waar we natuur inclusief rogge en tarwe verbouwen. Voor de bijpassende akkerflora is een selectie uit bedreigde akkerplanten gemaakt. Naast de eenjarige akkerflora zijn ook een aantal oranje lelies geplant. Deze lelies zijn een verwijzing naar de bijzondere wilde roggelelies (<i>Lilium bulbiferum</i>) die in de jaren '90 in Nederland zijn uitgestorven door de intensivering van landbouw.</p> <p>Er is samen met de appels van buitenplaats Spykerbosch <u>cider</u> gemaakt. Ook zijn er 11 nieuwe ciderappel bomen uit Normandië besteld via een oud student. Onder de subsidie groen economisch herstel wordt gekeken naar het planten van 200 cider appelbomen verspreid over het landgoed. Zie ook subsidie Groen economisch herstel.</p>
---------------------	--

	<p><u>Kosten machine onderhoud</u> zijn aanzienlijk hoger geworden. De machines moeten allemaal jaarlijks gekeurd voor de verzekering.</p> <p>Rhododendrons zijn verwijderd uit de ezelswei waar zij zich hebben uitgezaaid.</p> <p><u>Zeeschelpenkalk</u> is besteld voor de tuin. Deze zal in het voorjaar van 2022 worden gestrooid door AGREC zelle . Zeeschelpenkalk is aanzienlijk duurder maar heeft een langere en langzamere werking en is beter voor het natuuronderhoud binnen de tuinen.</p>
Bezoek tuinen en park	<p><u>Bezoek</u> aan de tuinen is aanzienlijk veranderd door Corona. Bijna alle groepsbezoeken zijn afgelast, er kwamen slechts 234 bezoekers in groepsverband. De tuinopeningen konden nog wel plaatsvinden, maar in het voorjaar was de eerste tuinopening afgelast en de daaropvolgende tuinopeningen waren alleen voor bezoek met reservering. Er waren desondanks aardige aantallen bezoekers op deze open dagen. De Wiersse heeft een eigen ticketsysteem gemaakt via onze website voor de tuinopeningen. De entreprijs is verhoogd van 6.50 naar 7.50. Kinderen tot 16 jaar zijn gratis (voorheen 8 jaar).</p> <p>In 2021 zijn we begonnen met een <u>ruimere openstelling</u> van de tuinen. Iedere donderdag zijn de tuinen open van 10.30 tot 15 uur vanaf mei tot september. Daarvoor is een vrijwilligersgroep opgezet (15 man ongeveer) die de kaartjes verkopen en ook koffie met cake. MG bakt tussen de 4 en 8 cakes per week, een plakje cake kost 2.50, koffie en thee ook. De donderdagrondeleiding is verplaatst naar zaterdag ochtend om 10.30 uur. Deze is ook goed bezocht.</p> <p><u>NSW-paden</u>: dit jaar geen georganiseerd grootschalig gebruik van NSW-paden en wegen</p>
PUBLICITEIT	<p><u>Waterschapskrant</u> WRIJ interview met Aart Jonkers en Mary Gatacre voor de papieren nieuwsbrief van de Landgoederenzone Baakse Beek door Loes Hebbing</p> <p><u>Trots op Vorden</u> (boek), door Peter Besselink, interview met Mary Gatacre</p> <p><u>Macht en pracht</u> onderzoek en interview met Mary Gatacre, door Jan Jaap Thijsen</p> <p><u>Cupido of zo</u> opnames in de tuinen voor RTL4 programma.</p> <p>De website is door AJ vernieuwd, met eigen ticketverkoop zodat geen afdracht plaats hoeft te vinden aan een ticketafhandelaar.</p> <p>Informeel geplaatste hangkaarten in treinen Zutphen-Winterswijk hebben regelmatig open dag bezoeken aangespoord door het hele seizoen.</p> <p>Website en social media (door AJ en MG regelmatig verzorgd en voorzien van nieuwe foto's) hebben een steeds groter effect. Andere mediavermeldingen blijven nodig, ook om het bezoeken van de website aan te sporen.</p> <p>Wij blijven een informele enquête houden om te weten hoe bezoekers van open dagen wisten dat de tuin open was.</p>

<p>BOS & NATUUR</p>	<p><u>Fijnspar</u> langs de randen van de kampen, langs de N319 en in de A-locatie zijn aan de droogte en letterzetter doodgegaan. Deze zijn verwijderd met lier en zonder grote machines in de bossen te rijden.</p> <p><u>Hakhout: Kwasomp</u> is verder afgezet door eigen medewerkers. Volgend jaar zal er verder worden afgezet. Het eerste deel van het perceel tegenover de Kwasomp is afgezet door het Onderholt in het voorjaar 2021. Vanwege de sneeuw en vorst heeft het langer geduurd dan verwacht. In het najaar van 2021 is het perceel achter de Witte olifant door de Onderholt afgezet.</p> <p><u>Duizendknoop:</u> Een groot oppervlak duizendknoop (7500m²) achter de Berenpas is overdekt met plastic. Het heeft hier jaren uitgebreid. Jaarlijks is controle nodig om te zorgen dat het niet door het plastic heen schiet. Wij verwachten minsten 5 jaar het plastic te laten liggen.</p> <p><u>Lanen:</u> Van de provincie is een subsidie van maximaal € 56.294,00 verleend voor het snoeien van lanen. Werk is uitgevoerd. De kosten kwamen hoger uit dan de subsidie. Totale kosten van de laan snoei inclusief snl €88.033,03. Voor 2022 is winter eik bij besteld om in te boeten in de lanen.</p> <p><u>Struweelhaagprojecten (x2)</u> zijn ingediend bij de VALA. Zie Provincie.</p> <p><u>Boerderij:</u> Het perceel in de Noord uitzicht van de tuinen wordt dit jaar natuurinclusief Rogge en Tarwe verbouwd door Arjan van Buren (landgoed de Velhorst). De opbrengst moeten we zelf afzetten.</p>
<p>WATER</p>	<p><u>Het Medler</u> heeft eind 2021 een aanvraag ingediend voor herstelmaatregelen rondom de Baakse Beek. Intussen is er een samenwerkingsovereenkomst opgesteld tussen het waterschap en de Wiersse.</p> <p><u>Rapport Witteveen en Bos over de kroosvorming</u> is afgerond. Er is een vervolgonderzoek gaande, gefinancierd door waterschap en provincie.</p> <p><u>Verhoging stuwhoogte:</u> in overleg met WRIJ is besloten om de stuwen op de Wiersse te verhogen voor 2021.</p> <p><u>rapport Hydrologisch Streefbeeld Baakse Beek 2100</u> is door het waterschap opgesteld. Hierin zijn mogelijke plannen voor het hele landgoed aangekaart. Onder andere voor toekomst plannen is een <u>pijluis</u> bij geplaatst.</p> <p><u>Bredere bijeenkomst 13 oktober is samen met provincie, gemeente, geldersgenootschap, rce en de SKBL</u> heeft samen met een aantal landgoederen (waaronder de Wiersse) een pilot uitgevoerd voor een Groen blauw monitor. Hiermee zijn dronefoto's en foto's vanaf de grond genomen om een nulmeting te maken voor droogteschade.</p>

STUDENTEN EN EDUCATIE	<p><u>DH</u> is per 30 augustus als BBL student 4 dagen in de week werkzaam bij de Wiersse.</p> <p><u>MG</u> heeft de cursus en diploma als Visual Tree Assessor behaald. Ook heeft ze cursus Geïntegreerd bos beheer van Simon Klingen gevolgd. Ook de cursus restauratietechnieken van het NCE heeft MG gevolgd. MG heeft een presentatie voor de GPG gehouden over publiciteit en openstelling van de tuinen.</p> <p>Er waren 12 aanvragen voor internationale studenten, die vanwege de corona crisis niet zijn gekomen. Voor 2021 is uiteindelijk maar 1 student gekomen uit Hongarije. Ook de uitwisseling via de Global Gardening Trust is vooralsnog opgeschort.</p> <p>Meerdere studenten van de TU Delft hebben onderzoek gedaan naar de Wiersse in verband met droogte.</p> <p><u>UVA summerschool Restauratie en conservering hout</u> heeft 2 weken doorgebracht op de Wiersse.</p>
VRIENDEN & VRIJWILLIGERS	<p>Romke van de Kaa heeft een lezing gegeven voor de donateurslunch en vriendenbijeenkomst op 28 september. De vriendenbijdrage is in 2021 ingezet voor de bruggen.</p> <p>Voor de vrijwilligers is in de zomer een vrijwilligersbijeenkomst georganiseerd waar Legiana (onder leiding van Annelies Jonkers, zus van AJ) een concert op de stoep heeft gegeven.</p>